

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOŁA NAUKOWEGO HUMANISTYCZNEGO prowadzonego w ramach projektu *Uczeń OnLine*

1. Autor: Justyna Kucharzak
2. Grupa docelowa: UOH Adamów LO1 i LO2
3. Liczba godzin: 2
4. Temat zajęć: **Lublin i Czechowicz – miasto w poezji.**
5. Cele zajęć:
 - poznanie sylwetki poety – piewcy piękna rodzinnego miasta,
 - analiza wybranych utworów - obraz Lublina w wierszach umieszczonych w tomie „*Poemat o mieście Lublinie*” i na fotografiach wykonanych przez poetę, a umieszczonych w tomie „*Poemat o mieście Lublinie*”,
 - zapoznanie się z miejscami utrwalonymi w poezji.
6. Metody i techniki pracy:
 - praca zbiorowa lub w grupach.
 - rozmowa nauczająca, „burza mózgów”, praca z planem miasta i przewodnikiem, elementy dyskusji, przekład intersemiotyczny, „graf” obrazów poetyckich (mapa mentalna).
7. Materiały dydaktyczne:
 - przewodniki turystyczne (H. Gawarecki, Cz. Gawdzik „*Ulicami Lublina*” – kserokopie),
 - dostępne zbiory wierszy J. Czechowicza („*Kamień*”, „*dzień jak co dzień*”, „*ballada z tamtej strony*”, „*z błyskawicy*”, „*nic więcej*” oraz zbiory i wybory wierszy, ale szczególnie z tomu „*Poemat o mieście Lublinie*” i „*Stare kamienie*” - kserokopie),
 - plan miasta Lublina,
 - papier, kolorowe flamastry i kredki, węgiel rysunkowy, kreda.
8. Literatura:
 - J. Czechowicz: Wybór poezji. Opracowanie T. Kłak, Wrocław, Ossolineum 1970, BN I 199 (wydanie II 1985).
 - http://www.tnn.lublin.pl/Bibliografia_-_J%C3%B3zef_Czechowicz,2401.html (wiele artykułów oraz kolejne reprintsy tomiku „*Poemat o mieście Lublinie*”)
 - H. Gawarecki, Cz. Gawdzik: *Ulicami Lublina*.(fragmenty)
 - <http://literat.ug.edu.pl/czechwcz/index.htm#spis>
9. Przebieg zajęć:
 - A. **Obraz miasta w pamięci uczniów.**
 - Przypomnienie tematyki zajęć,
 - Przywołanie obrazu miasta utrwalonego w fotografiach poety.
 - a. odszukanie miejsc wspominanych w wierszach na mapie – Zamek i Kaplica zamkowa, Baszta, kamienice Arcena i Sobieskich, Brama Krakowska, Stare Miasto, ul. Grodzka, ul. Dominikańska, ul. Archidiakońska, ul. Zamkowa, ul. Szeroka.

b. przypomnienie informacji o nich z przewodnika.

B. Wybór utworów do analizy

- Odczytanie utworów wybranych przez uczniów w trakcie lektury tekstów w domu,
- Dyskusja i wybór trzech tekstów uznanych przez uczniów za najbardziej reprezentatywne dla miasta.

C. Analiza wybranych tekstów, np.:

- „Lublin z dala”
- Odczytanie utworu ze zwróceniem uwagi na intonację, tak by była adekwatna do pory dnia opisanej w wierszu,
- Ustalenie usytuowania podmiotu lirycznego
 - a. gdzieś w dole, pod wieżami z kogucikiem i zegarem,
 - b. dziecko – użycie zdrobnień, zwracanie uwagi na przedmioty wydające dźwięki – zegar, kogucik, oraz światła.
- Określenie obrazu miasta
 - a. widziane z oddali w porze nocnej lub gdy zapada noc,
 - b. w otoczeniu łąk, pagórków i żyznej ziemi,
 - c. otoczone mgłami – powiekami ziemi.
 - d. uosobione, czyli bliskie podmiotowi lirycznemu.
- Dwa obrazy Lublina
 - a. miasto – budynek z wieżami i światła ulic i okien,
 - b. uśpione miasto spowite w mgłę.
- Przekład intersemiotyczny wybranego obrazu poetyckiego.
 - a. wskazanie elementów najbardziej przemawiających do wyobraźni.
- „Cmentarz Lubelski”
- Odczytanie utworu ze zwróceniem uwagi na cechy łączące go z wcześniej omawianym wierszem, i wskazanie ich wg podanego klucza:
 - a. pora dnia,
 - b. miejsce,
 - c. obrazy poetyckie,
 - d. ilość elementów składających się na nie.
- Ponowne odczytanie wiersza,
- Zwrócenie uwagi na muzyczność i dźwiękonaśladownictwo:
 - a. „pół – noc, pół – noc...” – imitowanie bicia zegara,
 - b. oddanie ciszy i pustki cmentarza – „aleje głuche mamrocą nocą, „szumem poemat wiatrów skanduje”,
 - c. przerwanie ciszy pieniem koguta.
- Elementy składające się na obraz cmentarza:
 - a. „czworokąt czarny”, „wyspa umarłych”,
 - b. uosobione aleje, blask gwiazdy samotnej, krzyże z marmuru, anioły brązowe.
 - c. rośliny cmentarne: bluszcz, barwinek, paproć, symbolizujące śmierć, odejście, oddalenie,
 - d. drzewa: klony, brzeziny, kasztan, tuje potęgują posępność tego miejsca nocą.
- Interpretacja zakończenia

- a. „oto teraz w prochu zasnę – z prochu wstanę w dzień ostatni” – nadzieja zmartwychwstania,
- b. wiara w życie pośmiertne,
- c. pogodzenie się z nieuchronnością przemijania.
- Dyskusja nt. elementu ludowego
 - a. Dlaczego poeta sprowadza nas na cmentarz o północy i zatrzymuje tam do pienia kura?
- „Muzyka ulicy Złotej”
- Odczytanie utworu ze zwróceniem uwagi na intonację, tak by oddawała ona muzyczność wiersza,
- Wskazanie zwrotów dźwiękonaśladowczych:
 - a. „wieczór nie cichł”,
 - b. „wiatr jeszcze szepce”
 - c. „niebo fioletem szeleści”
 - d. „śpiew chóru”
 - e. „arie samotnych skrzypiec”
 - f. „domów muzyczne milczenie”
 - g. „ktoś ciszę napiął, /bije w nią pięścią ze spiżu.”
 - h. „Dzwon [...] zaczyna grać pod kościelnym krzyżem:/ raz – i dwa – i trzy – – – ”
- Opisanie „muzyki” ulicy Złotej.
 - a. zapadanie wieczoru i jego ostatnie dźwięki
 - b. cisza nocna
 - c. bicie dzwonu, być może o północy

D. Refleksja – obraz miasta w poezji.

- Dyskusja nt. potrzeby pisania o „małej Ojczyźnie” w kontekście europejskim
 - a. możliwość promocji miasta przez poezję opisującą jego piękno,
 - b. utrwalenie rzeczy zmiennych,
 - c. możemy przez poezję zobaczyć Lublin tak, jak go wydział Czechowicz.
- Przywołanie uczuć, jakie wzbudzają utwory poety.
 - a. smutek,
 - b. zamyślenie,
 - c. nostalgia,
 - d. refleksyjność.
- Ocena uczniów dotycząca poznanych utworów.

10. Spostrzeżenia po realizacji:

Oświadczam, że scenariusz zajęć nie narusza praw autorskich osób trzecich.

Czytelny podpis.....